

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I civilă

Decizia nr. 315/2018

Ședința din camera de consiliu de la 1 februarie 2018

Decizia nr. 315/2018

Asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Constanța, secția a II-a civilă, reclamantul A. a solicitat obligarea pârâtei Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA, în calitate de asigurător, la plata sumei de 2.327,06 lei reprezentând daune materiale, respectiv cheltuieli de transport, tratamente și medicamente suportate de reclamant și generate de accidentul de circulație suferit în data de 07 august 2014, obligarea pârâtei la plata sumei de 200.000 euro în echivalent lei din ziua efectuării plății, reprezentând prejudiciu moral generat de suferința fizică și psihică suportată de reclamant, cu penalități de întârziere și cheltuieli de judecată.

Prin încheierea din 28 septembrie 2016, Tribunalul Constanța a dispus suspendarea judecării cauzei potrivit art. 27 pct. 7 C. proc. pen., până la rezolvarea în primă instanță a cauzei penale nr. x/254/2016, dar nu mai mult de un an.

Prin încheierea din 26 octombrie 2016, Tribunalul Constanța a dispus repunerea cauzei pe rol, față de soluționarea în primă instanță a Dosarului penal nr. x/254/2016 al Judecătoriei Mangalia.

Prin Sentința civilă nr. 2310 din 23 noiembrie 2016 Tribunalul Constanța a admis în parte acțiunea și a dispus obligarea pârâtei Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA la plata sumei de 75.000 euro în echivalent lei la data plății, reprezentând daune morale; a respins cererea de obligare a pârâtei la plata daunelor materiale, ca neîntemeiată, dispunând obligarea pârâtei la plata penalităților de întârziere de 0,2% calculate pe zi de întârziere de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la achitarea integrală a debitului și la plata sumei de 4.000 lei către reclamant, reprezentând cheltuieli de judecată - onorariu avocat.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel reclamantul A. și pârâta SAR B. SA.

Prin Decizia nr. 372 din 07 iunie 2017 Curtea de Apel Constanța, secția a II a civilă, de contencios administrativ și fiscal, a respins apelul declarat de pârâta Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA, a admis apelul declarat de reclamantul A., a schimbat în parte hotărârea apelată în sensul că a admis acțiunea în totalitate, a obligat pârâta la plata sumei de 200.000. euro, în echivalent în lei la data plății, cu titlu de daune morale și la plata sumei de 6.260 lei cu titlu de daune materiale; a obligat pârâta la plata penalităților de întârziere în cuantum de 0,2% pe zi întârziere, calculate de la data de 05 noiembrie 2015; au fost menținute dispozițiile privind obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată în fond; a obligat intimata pârâta la plata sumei de 4.000. lei cheltuieli de judecată în apel către apelantul reclamant.

Prin încheierea din Camera de consiliu de la 14 iunie 2017, Curtea de Apel Constanța, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, a admis în parte cererea de îndreptare eroare materială formulată de reclamantul A., în sensul că a înlăturat din dispozitivul Deciziei nr. 372 din 07 iunie 2017 obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată în fond și a obligat intimata pârâta la plata sumei de 4.000. lei cheltuieli de judecată în apel către apelantul reclamant.

Împotriva deciziei Curții de Apel Constanța a declarat recurs Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA, care, invocând motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 C. proc. civ., critică, în esență, faptul că instanța de apel a aplicat greșit normele de drept material, prin acordarea daunelor morale în cuantum de 200.000 euro, încălcând dispozițiile art. 49 pct. 1 lit. f) din Ordinul CSA nr. 14/2011, Directiva 1009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009, art. 36 din Ordinul CSA nr. 14/2011, precum și prevederile art. 478 alin. (3) C.

proc. civ.

Investită cu soluționarea căii de atac, Înalta Curte de Casație și Justiție, secția I civilă, a procedat, la data de 22 noiembrie 2017, la întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului, prin raport apreciindu-se că recursul nu este admisibil.

La data de 23 noiembrie 2017, Completul de filtru C4, constatând că raportul întrunește condițiile art. 493 alin. (3) C. proc. civ., a dispus comunicarea acestuia, pentru ca părțile să își exprime punctele de vedere, astfel cum prevăd dispozițiile art. 493 alin. (4) C. proc. civ.

Potrivit dovezilor aflate la dosarul de recurs, raportul asupra admisibilității în principiu a recursului a fost comunicat părților.

Recurenta a formulat punct de vedere la raport, în care a susținut că recursul este admisibil întrucât, până la data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, respectiv 20 iulie 2017, nu a expirat termenul de recurs, astfel că această decizie devine aplicabilă în prezenta cauză.

Constatându-se încheiată această etapă a procedurii de filtru, dosarul a fost înaintat completului de judecată în vederea stabilirii termenului pentru soluționarea căii de atac.

S-a fixat termen pentru judecarea recursului la 1 februarie 2018, în temeiul art. 493 alin. (5) C. proc. civ., fără citarea părților.

Analizând recursul formulat, Înalta Curte constată că este inadmisibil, pentru următoarele considerente:

Legalitatea căilor de atac presupune faptul că o hotărâre judecătorească nu poate fi supusă decât căilor de atac prevăzute de lege.

Prin urmare, în afară de căile de atac prevăzute de lege nu se pot folosi alte mijloace procedurale în scopul de a se obține reformarea sau retractarea unei hotărâri judecătorești.

Recursul este o cale extraordinară de atac prin intermediul căreia, în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, se exercită controlul conformității hotărârii atacate cu regulile de drept.

Această regulă are valoare de principiu constituțional, dispozițiile art. 129 din Constituție prevăzând că mijloacele procesuale prin care poate fi atacată o hotărâre judecătorească sunt cele prevăzute de lege, dar și că exercitarea acestora trebuie făcută în condițiile legii, cu respectarea acesteia.

Potrivit dispozițiilor art. 634 alin. (1) pct. 4 C. proc. civ., sunt hotărâri definitive hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs.

Art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 95/2016 prevede: "În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2018 nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a) - i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului."

Din interpretarea literală a dispozițiilor legale amintite rezultă că hotărârile pronunțate în cauze înregistrate ulterior datei de 15 februarie 2013, având obiectul evaluabil în bani, în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv, nu sunt supuse recursului.

Din această perspectivă se impune stabilită valoarea obiectului prezentului litigiu.

În secțiunea a doua a Titlului III din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, a fost

reglementată competența materială a instanțelor judecătorești în funcție de valoarea obiectului cererii introductive de instanță.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 98 C. proc. civ.: "Competența se determină după valoarea obiectului cererii arătată în capătul principal de cerere. (2) Pentru stabilirea valorii, nu se vor avea în vedere accesoriile pretenției principale, precum dobânzile, penalitățile, fructele, cheltuielile sau altele asemenea, indiferent de data scadenței, și nici prestațiile periodice ajunse la scadență în cursul judecății. În caz de contestație, valoarea se stabilește după înscrisurile prezentate și explicațiile date de părți".

În speță, decizia instanței de apel, atacată cu recurs, a fost pronunțată într-o acțiune evaluabilă în bani, prin care, prin capătul principal de cerere s-au solicitat despăgubiri în valoare de 200.000 euro, respectiv 913.120 lei, la cursul de schimb leu/euro de la data exercitării căii de atac a recursului - 24 iulie 2017, de 1 euro = 4,5656 lei (900.100 lei, la cursul de schimb leu/euro de la data sesizării instanței de fond - 15 decembrie 2015, de 1 euro = 4,5005 lei), plus dobânzi și penalități ce urmează a fi calculate la această sumă și care, conform dispozițiilor art. 98 alin. (2) C. proc. civ., nu sunt avute în vedere în stabilirea valorii obiectului cererii.

Așa fiind, în raport de dispozițiile legale menționate, se constată că cererea dedusă judecății în prezenta cauză este evaluabilă în bani, iar valoarea pretențiilor se află sub pragul de 1.000.000 lei, prevăzut de art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, astfel că hotărârea instanței de apel nu este supusă căii de atac a recursului în raport de criteriul valoric.

De menționat că prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în M. Of. nr. 582/20.07.2017, Curtea Constituțională, admitând excepția de neconstituționalitate, a statuat că sintagma precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirii punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională.

Contrar susținerilor recurente exprimate în punctul de vedere la raportul privind admisibilitatea recursului, această decizie nu este aplicabilă în speță, întrucât decizia recurată a fost pronunțată anterior datei publicării deciziei Curții Constituționale în M. Of. nr. 582/20.07.2017.

În sistemul legislativ actual, regimul căilor de atac este determinat de legea în vigoare la data înregistrării cererii introductive de instanță, astfel încât suprimarea sau recunoașterea unei noi căi de atac, ori, după caz, modificarea condițiilor de admisibilitate, a termenului de exercitare sau acordarea unei noi căi de atac, a termenului de exercitare și a cerințelor de formă pentru exercitarea ei, sunt lipsite de efecte juridice asupra cauzelor aflate deja pe rolul instanțelor judecătorești.

În temeiul dispozițiilor art. 147 alin. (4) teza a II-a din Constituție, potrivit căroră "De la data publicării, deciziile (n.n. Curții Constituționale) sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor", Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 produce efecte "numai pentru viitor", nu și cu privire la situațiile juridice trecute sau aflate în curs de desfășurare.

Din prevederile textului constituțional rezultă că efectul declarării neconstituționalității unei norme juridice nu este acela al constatării inexistenței acesteia, decizia Curții Constituționale producând efecte numai pentru viitor, norma juridică declarată neconstituțională continuă să producă efecte, nefiind exclusă de la aplicare pentru situațiile juridice începute în momentul în care era în vigoare.

De altfel, prin deciziile sale (Decizia nr. 838/2009) Curtea Constituțională a arătat că efectul ex nunc al actelor instanței de contencios constituțional "constituie o aplicare a principiului neretroactivității, garanție fundamentală a drepturilor constituționale de natură a asigura securitatea juridică și încrederea cetățenilor în sistemul de drept, o premisă a respectării separației puterilor în stat, contribuind în acest fel la consolidarea statului de drept. Pe cale de consecință, efectele deciziei Curții nu pot viza decât actele, acțiunile, inacțiunile sau operațiunile ce urmează a se înfăptui în viitor."

Așa fiind, nu poate fi primită susținerea recurenteii conform căreia decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în M. Of. ulterior pronunțării deciziei recurate, ar fi aplicabilă în cauză.

Pentru aceste considerente, având în vedere dispozițiile art. 248 alin. (1) C. proc. civ. raportate la cele ale art. 493 alin. (5) din același cod, Înalta Curte va respinge, ca inadmisibil, recursul declarat de pârâta Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA împotriva Deciziei civile nr. 372 din 7 iunie 2017 a Curții de Apel Constanța, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge, ca inadmisibil, recursul declarat de pârâta Societatea de Asigurare Reasigurare B. SA împotriva Deciziei civile nr. 372 din 7 iunie 2017 a Curții de Apel Constanța, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 1 februarie 2018.

WWW.JURI.RO